

Za poduk in kratek čas.

Anton Sivka.

(Izgled kršanskega učitelja.)

Po obljubi v štev. 40. lanskega „Gospodarja“ podamo življenjepis pokojnega učitelja v Špitaliču, Antona Sivke, moža v najlepšem pomenu te besede. V njegovem življenjepisnu najdete potrjeno staro resnico, da mora od mladih nog lepo kršansko živeti, kdor hoče srečno kršansko umreti.

Srečna hiša, ki ima umnega gospodarja; srečna občina, ki ima poštenega župana; alj še srečnejšo imenujem faro, ki ima kršanskega učitelja! Fara Matere Božje v Špitaliču, blizu starega Žičkega samostana — Zajeklošter — je imela to veliko srečo. Velika je bila njena žalost, ko je leta 1853. zgubila vrlega, rodoljubnega, kršanskega učitelja, Valentina Jazbeca, moža po volji Božji; — alj Gospod se je milostljivo ozrl na pošteno, narodno Špitalsko faro. Pošlje ji namreč čez pol leta (22. aprila 1854) novega, mladega učitelja, ki je zvesto posnemal izgled svojega predhodnika, in si je tako v kratkem pridobil ljubezen, zaupanje in spoštovanje ne le pri svojih šolarjih, ampak pri vseh farmanih, pri svojih tovarših in pri vseh sosedih, kateri so ga poznali. Ta vrli slovenski učitelj, katerega nam je nemila smrt pretečeno jesen pokosila, bil je Anton Sivka.

Rodil se je naš blagi Anton*) novega leta dan 1826 v Šent-Jurski fari pod Rifnikom. Od mladih nog je kazal posebno ljubezen do molitve. Ta ljubezen ga je spremljevala vse njegovo življenje. V molitvi je iskal tolažbe, v molitvi je našel moči za svoj težavni stan. Z molitvijo je začel dan, z molitvijo ga je končal. V molitvi je tudi po dnevu večkrat svojega duha k Bogu povzdigoval, kar pričujejo njegovi sošolci in znanci. To mora potrditi vsa Špitalska fara, to vedó povedati vč. gospod župnik v Špitaliču, rajnega najbližnji sosed. Posebno ob sabotah in nedeljah je na večer s svojo družinico na glas sv. roženkrance molil. Malo dni pred svojo smrtjo je sam zvestemu prijatelju rekel: „Vsak dan sem Boga posebno za to milost prošil, da bi nikdar nobenega otroka ne pohujšal.“ Gotovo je bila ta molitev Bogu prijetna. Bog ga je pa tudi uslišal! Neprenehoma je pa tudi rajni Sivka otroke k molitvi opominjal. „Otroci, le molite, le radi molite!“ tako jim je iz srca v sree govoril.

Stariši rajnega Antona so spoznali, da ima njihov sinko dobro glavo za uk. Pošljejo ga torej v Celje v glavne šole. Dobro jih je dovršil l. 1839. Čutil je naš Anton v sebi veselje do težavnega učiteljskega stanu. Bil je pa takrat še le trinajst let star. Za učiteljski stan je bil še premlad. Poda se torej nazaj na svoj očetov dom in tam se na tihem pripravlja za stan, v katerega

je bil gotovo od Boga poklican. O Veliki noči l. 1845. pride zopet v Celje. Tri mesece obiskuje tam pripravnico, 30. junija istega leta napravi poskušnjo tako dobro, da so ga njegovi učitelji zamogli za vsako učiteljsko službo goreče priporočiti, („bestens empfohlen“ — kakor se v njegovi svedočbi bere). Službe takšnemu ni bilo treba dolgo iskati. Dobil je častno, pa silno težavno službo šolskega pomočnika na dekliški šoli v Celju. 1. oktob. 1845 to službo nastopi. Vrh njegove vsakdanje službe se mu je še naročilo v slovenski nedeljski šoli in pri rokodeljskih učencih pomagati.

Pri tem je pa dobil veliko ljubezen do slovenskega jezika in do domačih kmečkih otrok, ljubezen, ki ga je do groba vedno spremljevala. Dela mu gotovo ni manjkalo, alj plačilo je bilo zelo pičlo. Komaj 70 gld. je imel gotovih dohodkov. To službo je poldrugo leto tako zvesto opravljal, da je njegova marljivost in nja lepo vedenje tudi višji oblasti ljudskih šol v Šent-Andražu do znanja prišla. Dne 30. sušca 1847. l. so ga v slovenski Pliberk za šolskega pomočnika premestili. V dekretu se bere: „wegen angerthmten Eifers und empfehlenden Betragens“. Dela je bilo nekoliko manj, dohodki nekoliko boljši. Tukaj je služil 4 $\frac{1}{4}$ leta. Leta 1851. je napravil poskušnjo za samostalno učiteljsko službo s prav dobrim uspehom. Pri škofiji so bili prepričani, da Sivka, če tudi mlad, zamore sam kakšno šolo voditi. Pri Novi cerkvi so takrat imeli starega učitelja, ki ni mogel več podučevati. Pošljejo tedaj našega Antona k Novi cerkvi za učiteljskega namestnika, ter mu naročijo, naj tamošnjo šolo na svojo skrb prevzame.

Poltretje leto je to službo tako dobro opravljal, da je Anton Sivka še zdaj pri Novi cerkvi v blagem spominu. Med tem je v bližnjem Špitaliču blagi učitelj Jazbec po dolgi plučni bolezni umrl, in Sivka postane nja naslednik 22. apr. 1854.

Koliko da so pri škofijstvu mladega učitelja Sivko cenili, nam prične službin dekret, v katerem se berejo te le, za našega Antona vse hvale polne besede: „ker se je na Vas posebej oziralo, zato se od Vas pričakuje, da se boste tudi z naprej s stanovitno marljivostjo in z lepim kršanskim obnašanjem priporočevali“.

(Dalje prihodnjič.)

Razne stvari.

(Čuden letošnji april.) Iz vročine do 28 stopinj gorkote, prišli smo naenkrat poslednje 3 dni do 4—5 stopinj. V tvorek zjutraj pobelil je sneg zemljo tudi v nižavah, kakor čujemo, blizu povsod. Zginil je sicer hitro, pa na planinah in po vrhah Pohorja je obležal, kar dela mrzle vetrove in prav hladne noči.

(Celjska hranilnica) imela je vsled ravno iz-

*) V krstnem listu Siuko (Šiuko) zapisan — sam se je vedno Sivka pisal.